

Dosarul nr. 2ra-676/21

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud. A. Sârbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. N. Bondarenco, S. Pilipenco, R. Petrov)

ÎNCHEIERE

19 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Taraclia-Gaz”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Reaboi Olga împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Taraclia-Gaz”, intervenient accesoriu Covalji Feodor cu privire la anularea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Taraclia-Gaz”, reprezentată de avocatul Delijan Victor și a fost menținută hotărârea din 12 iunie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central,

constată:

La data de 04 mai 2020 Reaboi Olga a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Taraclia-Gaz”, intervenient accesoriu Covalji Feodor (directorul SRL „Taraclia-Gaz”) cu privire la anularea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că activează în funcție de jurist la SRL „Taraclia-Gaz”. Prin ordinul nr. 15-S din 29 aprilie 2020, i-a fost aplicată sancțiunea disciplinară sub formă de mustrare în legătură cu neexecutarea ordinului directorului SRL „Taraclia-Gaz” privind furnizarea de explicații scrise despre semnătura falsă a directorului SRL „Taraclia-Gaz” în procesul-verbal al ședinței Comisiei pentru acordarea premiilor din fondul de primire, având în vedere rezultatele muncii angajaților societății.

Reclamanta consideră acțiunile directorului SRL „Taraclia-Gaz” Covalji Feodor, manifestate prin emiterea ordinului contestat, ca fiind ilegale și pasibile anulării.

A relatat că la 27 aprilie 2020, a oferit explicații scrise la adresa de email a întreprinderii, indicând că a transmis de două ori toate explicațiile la Inspectoratul de Poliție Taraclia și anume, ofițerului Poliției Economice Jeleapov I. și ofițerului de urmărire penală Capanji N. Astfel, a specificat că nu poate oferi explicații mai exacte, complete și obiective. Cu toate acestea, directorul SRL „Taraclia-Gaz” a dispus aplicarea față de ea a sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare în legătură cu neexecutarea ordinului nr. 42-P din 21 aprilie 2020.

A invocat că în conformitate cu prevederile art. 201, 206 alin. (1) din Codul muncii, angajatorul poate aplica sancțiuni disciplinare pentru încălcarea disciplinei de muncă, și anume, a obligațiilor stabilite de Codul muncii, convențiile colective, contractele colective și cele individuale de muncă etc., însă în speță, în ordinul de aplicare a sancțiunii disciplinare nu se face trimitere nici la o obligație stabilită prin lege, contract colectiv sau individual de muncă sau fișa postului.

Mai mult ca atât, pentru aplicarea unei sancțiuni disciplinare angajatorul urmează să constate întrunirea cumulativă a următoarelor condiții: fapta ilicită manifestată prin acțiunea/inacțiunea de încălcare a disciplinei muncii (obligațiilor stabilite de legislația muncii, contractul colectiv sau individual de muncă etc.); urmarea prejudiciabilă, adică prejudiciul material care a fost cauzat întreprinderii; legătura causală dintre faptă și urmare și vinovăția (sub formă de intenție sau imprudență). La caz, angajatorul nu a stabilit obligația care nu a executat-o, precum și unde expres este prevăzută această obligație legală sau contractuală.

De asemenea, reclamanta a susținut că angajatorul nu a prevăzut în ce constă urmarea prejudiciabilă și anume, concret prejudiciul cauzat.

A afirmat că angajatorul nu a indicat existența legăturii cauzale dintre faptă și consecință, iar, vinovăția nu există întrucât nu s-a constatat de angajator prin probe, intenția sau imprudența în comiterea pretinsei abateri disciplinare.

A precizat că angajatorul nu poate sancționa salariatul pentru faptul că explicațiile lui nu sunt conforme cu dorința angajatorului. Suplimentar, în ordinul contestat nu a fost indicat ce punct din fișa postului sau contractul individual de muncă a fost încălcat de către salariat.

Reaboi Olga a declarat că anterior, la 24 februarie 2020 angajatorul a mai sancționat-o ilegal pentru faptul că nu ar fi soluționat în termen o pretinsă plângere a unui consumator. De fapt, motivul real al sancționării disciplinare era cu totul altul, dânsa fiind permanent presată psihologic de către directorul Covalji Feodor pentru că avea calitate de martor într-un alt litigiu de muncă unde SRL „Taraclia-Gaz” avea calitatea de pârât. Astfel, fiind permanent hărțuită de către director, a adresat mai multe note de protest în formă scrisă pe numele acestuia prin care a reclamat încetarea presiunilor psihologice în adresa sa. Ca urmare a acțiunilor directorului Covalji Feodor, starea sănătății sale s-a înrăutățit, fiind nevoită să își ia mai multe concedii medicale, întrucât suferea inclusiv de depresie, stare de frustrare, nervozitate etc.

A indicat că după aplicarea mustrării, a conștientizat că nu doar a fost umilită ca personalitate, dar conștient și intenționat i-a fost lezată demnitatea profesională și în

scris au fost expuse dubii referitor la competența sa profesională, întrucât acest lucru a fost planificat din timp, premeditat. Scopul specialistului juridic la orice întreprindere constă în evaluarea juridică a situației din punct de vedere a legalității cu aplicarea bazei legislative. Toate aceste lucruri se fac doar în interesele întreprinderii. Juristul nu este poet sau scriitor, ci omul care apreciază legalitatea anume în baza legislației. Conducerii oricărei întreprinderi îi este clar că juristul nu poate și nici nu trebuie să fie specialist în toate problemele. Pentru acest lucru există alte secții care în caz de necesitate urmează să acorde juristului informația necesară.

A solicitat anularea ordinului nr. 15-S din 29 aprilie 2020 de aplicare a sancțiunii disciplinare și încasarea din contul SRL „Taraclia-Gaz” a sumei de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, precum și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 12 iunie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, a fost admisă acțiunea și a fost anulat ordinul nr. 15-S din 29 aprilie 2020 „Cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare” emis de SRL „Taraclia-Gaz” în partea Olgăi Reaboi, prin care s-a aplicat sancțiune disciplinară sub formă de mustrare. S-a încasat din contul SRL „Taraclia-Gaz” în beneficiul Olgăi Reaboi suma de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 3000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. Totodată, s-a încasat din contul SRL „Taraclia-Gaz” în beneficiul statului suma de 150 de lei cu titlu de taxă de stat.

La 30 iunie 2020 SRL „Taraclia-Gaz”, reprezentată de avocatul Delijan Victor a declarat apel împotriva hotărârii din 12 iunie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă, ca neîntemeiată.

Prin decizia din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Cahul, a fost respins apelul declarat de SRL „Taraclia-Gaz”, reprezentată de avocatul Delijan Victor și a fost menținută hotărârea din 12 iunie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanțele ierarhic inferioare au reținut că la baza aplicării sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare a stat ordinul nr. 42-P din 21 aprilie 2020 cu privire la darea de explicații în formă scrisă. Astfel, în vederea obținerii de explicații în formă scrisă despre semnătura falsă a directorului SRL „Taraclia-Gaz” în procesul-verbal al ședinței Comisiei pentru acordarea premiilor din fondul de premiere având în vedere rezultatele muncii angajaților SRL „Taraclia-Gaz”, în cadrul societății nu a fost emis ordin privind constituirea unei comisii de anchetă și demararea unei anchete. Acest fapt a fost stabilit cu certitudine în ședința de judecată prin declarațiile reclamantei, ale reprezentantului pârâtului, cât și a confirmării emise de SRL „Taraclia-Gaz” privind lipsa unei anchete de serviciu în perioada 21 aprilie 2020 – 29 aprilie 2020.

Instanțele de judecată au indicat că, deși nu există cadru legal care ar obliga salariatul să dea explicații în fața angajatorului, totuși, Reaboi Olga a oferit explicații scrise pe care le-a expediat la poșta electronică a directorului SRL „Taraclia-Gaz”, fapt apreciat de către administrația întreprinderii ca o acțiune „formală”. În cazul dat se constată un abuz funcțional al directorului întreprinderii față de angajat, manifestat prin

impunerea acestuia de a întreprinde acțiuni care în mod vădit depășesc cadrul legal ce ține de asigurarea disciplinei muncii.

Prin urmare, instanțele ierarhic inferioare au concluzionat că în speță nu au fost constatate temeiuri de aplicare a sancțiunii disciplinare sub formă de mustrare față de Reaboi Olga.

La data de 26 februarie 2021 SRL „Taraclia-Gaz” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 18 noiembrie 2020 a Curții de Apel Cahul și a hotărârii din 12 iunie 2020 a Judecătorei Cahul, sediul Central, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie respinsă.

În motivarea recursului s-a invocat încălcarea esențială de către instanța de apel a normelor de drept material.

Recurentul a susținut că prevederile legale în vigoare nu obligă angajatorul să creeze o comisie de anchetă pentru fiecare caz, însăși efectuarea anchetei de serviciu este un drept, nu și o obligație a angajatorului și depinde de complexitatea circumstanțelor în care a fost comisă abaterea disciplinară.

Astfel, SRL „Taraclia-Gaz” consideră că instanțele ierarhic inferioare au aplicat eronat prevederile art. 208 din Codul muncii la situația din speță.

A indicat că instanțele de judecată în mod eronat au calificat drept conforme acțiunile intimatei, constatând că explicații au fost depuse prin intermediul poștei electronice, deoarece, la caz, explicații nu au fost depuse nici până în prezent, iar, aspectul litigios îl constituie nu faptul utilizării poștei electronice, ci anume lipsa explicațiilor. Or, prin mesajul electronic al intimatei nu au fost explicate acțiunile, ci doar a fost menționat că au fost depuse explicații la organele de drept. Mențiunea respectivă reprezintă o ignorare a prezentării explicațiilor și o încercare de a împiedica posibilitatea stabilirii corecte a unei fapte grave ce a fost comisă – falsificarea semnăturilor în actele întreprinderii.

În opinia recurentului, instanța nu putea să emită o decizie fără să aprecieze conținutul explicației, prin care intimata a neglijat instrucțiunile angajatorului și nu a executat ordinul administrației.

Totodată, SRL „Taraclia-Gaz” a menționat că cercetarea efectuată de către organele de drept nu împiedică cercetarea angajatorului. Sancțiunile disciplinare pot fi aplicate numai în cazul săvârșirii faptelor

A susținut că pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral este nemotivată, iar, emiterea ordinului contestat nu a fost o răzbunare din partea administrației, ci o sancțiune pentru îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Cahul a pronunțat decizia contestată la data de 18 noiembrie 2020.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată în adresa SRL „Taraclia-Gaz” și a avocatului Delijan Victor la data de 22 decembrie 2020, fiind recepționată la 28 decembrie 2020 (f.d. 192, 197-198).

Astfel, recursul, declarat la data de 26 februarie 2021, este în termen.

La 25 martie 2021, copia recursului a fost expediată în adresa intimatei Reaboi Olga, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 217).

Referință nu a fost depusă.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Taraclia-Gaz” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat asupra deciziilor instanțelor de apel are caracter nedevolutiv și controlul judiciar se circumscrie doar asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se în exclusivitate doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul declarat de SRL „Taraclia-Gaz” asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SRL „Taraclia-Gaz”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Taraclia-Gaz” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Dumitru Mardari

Mariana Pitic